

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК
„КРСТЕ МИСИРКОВ“ – СКОПЈЕ

ДРУШТВО ЗА ИЗДАВАЧКА ДЕЈНОСТ
„КУЛТУРА“ АД – СКОПЈЕ

ПРАВОПИС НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

(ВТОРО ИЗДАНИЕ)



КУЛТУРА



ПРАВОПИС НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
второ издание

Издавачи

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“ – Скопје,
ул. „Григор Прличев“ бр. 5, 1000 Скопје, Р Македонија, п. факс 434

За издавачоџи

д-р Елена Јованова-Грујовска, директорка

Култура АД – Скопје,
ул. „Никола Кљусев“ бр. 6, 1000 Скопје, Р Македонија

За издавачоџи

Ана Костовска, директор

Уредници

д-р Елена Јованова-Грујовска (за „Институтот“)
Гордана Војнеска (за „Култура“)

© за второто издание

Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“; Култура АД, 2017 година.
(Година на првото издание: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“,
2015 година)

Редакција

д-р Живко Цветковски (претседател)
д-р Снежана Веновска-Антевска
д-р Симона Груевска-Маџоска
д-р Елка Јачева-Улчар
д-р Симон Саздов

Лектиураџи е извршена од членовиџи на Редакцијаџи.

Компјутерска обработка и ликовно уредување
Симчо Шандуловски

Сите права за ова издание се заштитени со закон. Забрането е копирање, умножување и објавување на делови или на целото издание во печатени и електронски медиуми или за друг вид јавна употреба или изведба без согласност на издавачите и на авторите.

ПРАВОПИС
НА МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
(ВТОРО ИЗДАНИЕ)

СКОПЈЕ 2017

СОДРЖИНА

I. ПИШУВАЊЕ НА ГЛАСОВИТЕ	1
(<i>Убавка Гајдова</i> , <i>Васил Дрвошанов</i> , <i>Искра Пановска-Димкова</i> , <i>Људмил Сјасов</i> , <i>Еленка Сјоевска-Денчова</i> , <i>Сјанислава-Сјаша Тофоска</i>)	
Азбука	3
Пишување на самогласките	4
Пишување на согласките	10
Правописни правила засновани на фонетски промени кај согласките	17
II. АКЦЕНТ И АКЦЕНТИРАЊЕ	25
(<i>Васил Дрвошанов</i> , <i>Искра Пановска-Димкова</i> , <i>Људмил Сјасов</i> , <i>Еленка Сјоевска-Денчова</i> , <i>Сјанислава-Сјаша Тофоска</i>)	
Правила за акцентирање	27
Отстапување од правилата за акцентирање	28
Акцентирање на зборовите од туѓо потекло	30
Смислоразликувачка функција на акцентот	32
Акцентски целости и клитички изрази	33
III. УПОТРЕБА НА ГОЛЕМА И НА МАЛА ПОЧЕТНА БУКВА	37
(<i>Симона Груевска-Маџоска</i> , <i>Симон Саздов</i> , <i>Живко Цвейќовски</i>)	
Голема буква на почеток на реченица	39
Голема почетна буква на секој дел кај сопствените имиња	43
Голема почетна буква само на првиот дел од називот	47
Мала почетна буква	52
IV. СЛЕАНО, ПОЛУСЛЕАНО И РАЗДЕЛЕНО ПИШУВАЊЕ НА ЗБОРОВИТЕ	55
(<i>Најпалија Андријевска</i> , <i>Кирил Конески</i>)	
Именки	57
Придавки	68

Броеви	71
Заменки	73
Глаголи	74
Прилози	75
Предлози	78
Сврзници	78
Честички	79
Извици	80
V. ИНТЕРПУНКЦИЈА	81
<i>(Гордана Алексова, Снежана Веновска-Анџевска)</i>	
Точка (.)	83
Прашалник (?)	86
Извичник (!)	89
Запирка (,)	92
Точка и запирка (;)	113
Две точки (:)	115
Три точки (...)	117
Загради ()	118
Црта (тире) (–)	121
Наводници („“).	123
Полунаводници (‘’) и (‘’)	125
Знаци за директен говор <i>(Лилјана Макаријоска)</i>	126
VI. ПРАВОПИСНИ ЗНАЦИ	131
<i>(Весна Косџовска, Катица Трајкова)</i>	
Точка	133
Запирка	136
Две точки	137
Црта (тире)	137
Цртичка	139
Загради	140
Коса црта	140
Надреден знак	141
Апостроф	141
Свездичка	142
Белина	143

	Други знаци	144
VII.	СКРАТЕНИЦИ (АКРОНИМИ) И СКРАТУВАЊА (АБРЕВИЈАЦИИ)	147
	<i>(Симон Саздов, Славица Велева)</i>	
	Скратеници (акроними)	149
	Список на скратеници во македонскиот јазик	152
	Скратувања на зборовите (абревијации)	158
	Список на почести скратувања	162
VIII.	ПРЕДАВАЊЕ НА МАКЕДОНСКОТО ПИСМО СО ЛАТИНИЦА.	167
	<i>(Лидија Танићуровска)</i>	
IX.	ДЕЛЕЊЕ НА ЗБОРОТ НА КРАЈОТ ОД РЕДОТ	171
X.	ТРАНСКРИПЦИЈА И ТРАНСЛИТЕРАЦИЈА НА ТУЃИТЕ ИМИЊА.	175
	Албански јазик <i>(Ваљбона Тоска)</i>	177
	Англиски јазик <i>(Анастџазија Киркова-Наскова)</i>	179
	Арапски јазик	191
	Белоруски јазик <i>(Емил Ниами)</i>	192
	Босански јазик <i>(Симона Груевска-Маџоска)</i>	195
	Бугарски јазик <i>(Симона Груевска-Маџоска)</i>	196
	Германски јазик <i>(Емилија Бојковска)</i>	197
	Дански јазик	205
	Еврејски јазик <i>(Ѓорѓи Пој-Аџанасов)</i>	207
	Италијански јазик <i>(Александра Сарџоска)</i>	208
	Јапонски јазик <i>(Јуми Накаџима)</i>	211
	Каталонски јазик <i>(Катјерина Михајловска)</i>	214
	Кинески јазик <i>(Сара Цвејановска)</i>	216
	Латински јазик <i>(Александра Ѓуркова)</i>	220
	Новогрчки јазик <i>(Марија Чичева-Алексик)</i>	223
	Персиски јазик	226
	Полски јазик <i>(Лидија Танушевска)</i>	227
	Португалски јазик <i>(Анеџа Маневска)</i>	230
	Романски јазик <i>(Михаил Раду Аџанасов)</i>	235
	Руски јазик <i>(Емил Ниами)</i>	236
	Санскрит (санскрт) јазик <i>(Виктор Илиевски)</i>	240

Словачки јазик (<i>Јасминка Делова-Силјанова</i>).....	244
Словенечки јазик (<i>Лидија Аризанковска</i>).....	246
Српски јазик (<i>Симона Груевска-Маџоска</i>).....	248
Старогрчки јазик (<i>Марџариџа Бузалковска-Алексова</i>).....	249
Старословенски јазик (<i>Лилјана Макаријоска,</i> <i>Радмила Уџринова-Скаловска и Емилија Црвенковска</i>).....	255
Турски јазик (<i>Елка Јачева-Улчар</i>).....	259
Украински јазик (<i>Емил Ниами</i>).....	261
Унгарски јазик (<i>Тунде Хајџала</i>).....	264
Фински јазик (<i>Макс Валсџерем</i>).....	266
Француски јазик (<i>Јоана Хаџи Леџа-Хрисијоска</i>).....	268
Холандски јазик	276
Хрватски јазик (<i>Љугмил Сџасов, Томислав Кџужик</i>).....	278
Црногорски јазик (<i>Симона Груевска-Маџоска</i>).....	280
Чешки јазик (<i>Јасминка Делова-Силјанова</i>).....	281
Шведски јазик (<i>Јохана Виркула</i>).....	283
Шпански јазик (<i>Сања Михајловиќ-Косџадиновска</i>).....	286
XI. ГЕОГРАФСКИ И ДРУГИ ИМИЊА	289
<i>(Елка Јачева-Улчар)</i>	
XII. ДОДАТОЦИ	307
Оформување делови од текст (<i>Симона Груевска-Маџоска</i>).....	309
Оформување рубрики (<i>Симона Груевска-Маџоска</i>).....	310
Оформување текст придружен со сликовито или графички претставена информација (<i>Симона Груевска-Маџоска</i>).....	312
Составување тестови (<i>Лилјана Макаријоска, Мери Цубалевска</i>).....	315
Оформување текст на сценарио, либрето, пиеса, драмски текст <i>(Лилјана Макаријоска, Мери Цубалевска)</i>	319
Писмено службено обраќање (<i>Симона Груевска-Маџоска</i>).....	321
Пишување библиографски единици (<i>Емилија Црвенковска</i>).....	325
Библиографско цитирање (<i>Емилија Црвенковска</i>).....	332
Арапски и римски знаци за бележење броеви (<i>Мери Цубалевска</i>)..	337
Мерни единици (<i>Ненад Новковски</i>).....	339
Пишување називи на хемиски елементи и на соединенија <i>(Фати Сџефановска-Рисџеска)</i>	346
Коректурни знаци	349

АНГЛИСКИ ЈАЗИК

359. Гласовните системи на англискиот и на македонскиот јазик се многу различни. Пред сè, тие се разликуваат според вкупниот број фонеме — англискиот јазик има повеќе самогласни, а помалку согласни фонеме од македонскиот јазик.

Дополнителна тешкотија при споредувањето на гласовите на двата јазика претставуваат територијалните варијанти на англискиот јазик. При транскрипција на англиските гласови треба да се земе предвид изговорот на британската и на американската варијанта.

Сепак, најголем проблем при споредувањето на гласовните системи на англискиот и на македонскиот јазик претставува ортографијата на англискиот јазик. За разлика од македонскиот правопис, англискиот правопис е сложен со разновидни комбинации на соодносот буква—глас. Имено, тој се карактеризира со повеќе гласови (фонеме) од букви (графеме) поради што буквите мора да се комбинираат за да означат одреден глас. Можни се следниве појави: а) еден глас се обележува со една или повеќе букви, и б) една буква самостојно означува неколку различни гласови или влегува во повеќе буквени групи и означува повеќе гласови. Токму затоа, графемата не може да биде појдовна точка при транскрибирањето на англиските имиња во македонскиот јазик.

При пренесувањето на англиските гласови на македонски појдовна точка треба да биде нивниот изговор, а не начинот на кој се пишуваат, односно транскрипцијата да се бележи во однос на тоа како македонските говорители го перципираат конкретниот англиски глас. Според овој принцип, англиските гласови треба да се пренесат со звуково најсличниот глас од македонскиот јазик, при што се дозволуваат одредени отстапувања во однос на општите класификаторни параметри на гласовите. Вториот принцип кој треба да се запази е принципот на полесен изговор во согласност со особеностите на македонскиот јазик. Според овој принцип, гласовите кои не постојат во македонскиот јазик треба да се транскрибираат со звуково сличен глас или транскрипцијата на македонски да се надополни од англиската пишана форма (на пример, *Клинтон*, а не *Клиџин* од *Clinton*).

а) Самогласки и дифтонзи

- Вокалните системи на македонскиот и на англискиот јазик се значително различни. Македонскиот петчлен вокален систем е многу поедноста-

вен од англискиот: британската варијанта има дваесет членови од кои дванаесет монофтонзи (пет долги и седум кратки) и осум дифтонзи, додека американската варијанта брои единаесет монофтонзи (пет долги и шест кратки) и пет дифтонзи.

Иако кај дел од англиските самогласки постои преклопување на фонолошките домени со македонските самогласки, речиси секоја англиска самогласка може да се квалификува како непостоен глас во македонскиот јазик. Во табела 1 се претставени англиските самогласки и дифтонзи (споредбено за британската и американската јазична варијанта), графемите со кои се означуваат овие гласови и македонските самогласки кои најприближно соодветствуваат на нивниот изговор. Тие се поткрепени со примери каде што гласот се јавува во акцентирана почетна, средишна и/или крајна позиција на зборот (во зависност од карактеристичната дистрибуција на гласот во зборот). Фонемските симболи кои се користени во табелите се во согласност со конвенционалните симболи на Меѓународната фонетска азбука.

Англиските самогласки се природно долги /i:, a:, ɔ:, u:, z:/ или кратки /ɪ, e, æ, ʌ, ɒ, ʊ, ə/. Природната должина на самогласките е дистинктивен белег и не е константна во изговорот; таа е условена од придружните гласови, од положбата во слогот, од должината на зборот и од интонацијата. При пренесувањето на англиските самогласки на македонски не се зема предвид нивната должина бидејќи таа нема смислоразликувачко значење во македонскиот јазик.

Англиската самогласка /æ/ покажува варијантност во пренесувањето на македонски, каде што наизменично се употребуваат *e* и *a*. Македонските говорители оваа самогласка почесто ја перципираат како *e*, иако таа е звуково поблиска до *a*. Графијата, исто така, влијае таа да се адаптира и како *a*. Наизменичната употреба на двете графеме може да се забележи во следниве примери: *Елис* и *Алис/Алиса* од *Alice* (се претпочита *Алис*), но и *Меџ* и *Маџ* од *Matt* (се претпочита *Меџ*). Многу имиња се веќе одомаќени во македонскиот јазик со едната или другата фонема/буква поради што ваквата варијантност треба да се дозволи.

Дифтонзите во англискиот јазик имаат фонемски статус: двата самогласни елемента на дифтонгот акустички се доживуваат како единствен глас и секогаш му припаѓаат на ист слог. Иако во македонскиот јазик не постојат дифтонзи, гласовните низи *au*, *aj*, *ej* и *oj* се акустички слични на англиските /aʊ/, /aɪ/, /eɪ/ и /oɪ/ така што нивната транскрипција е директна. Останатите дифтонзи /əʊ(oʊ), eə, ʊə, ɪə/ се адаптираат со комбинирање на два гласа акустички слични на двата елемента од дифтонгот (в. табела 1).

Табела 1. Самогласки и дифтонзи во акцентирана позиција на зборот

британска фонема	Англиски		Македонски	Примери	
	американска фонема	графема или графема	буква или букви	англиски	македонски
/i:/	/i:/	e	и	<i>Eton</i> <i>Steve</i>	<i>Иџон</i> <i>Стив</i>
		i	и	<i>Rita</i> <i>Gandhi</i>	<i>Риџа</i> <i>Ганди</i>
		ee	и	<i>Reed</i>	<i>Рид</i>
		ea	и	<i>Keats</i>	<i>Кејтс</i>
		ie	и	<i>Fielding</i>	<i>Филдинг</i>
		ei	и	<i>Sheila</i>	<i>Шила</i>
		ey	и	<i>Keyes</i>	<i>Киз</i>
/ɪ/	/ɪ/	i	и	<i>Jim</i>	<i>Џим</i>
		y	и	<i>Sybil</i>	<i>Сибил</i>
/e/	/ɛ/	e	е	<i>Ted</i>	<i>Тед</i>
		a	е	<i>Thames</i>	<i>Темза</i>
		ea	е	<i>Reading</i>	<i>Рединџ</i>
		ei	е	<i>Greig</i>	<i>Грег</i>
/æ/	/æ/	a	e/a	<i>Harry</i> <i>Sam</i>	<i>Хери/Хари</i> <i>Сем/Сам</i>
			a	<i>Alfred</i> <i>Dallas</i>	<i>Алфред</i> <i>Далас</i>
			e	<i>Jack</i> <i>Manhattan</i>	<i>Џек</i> <i>Манхетен</i>
/ʌ/	/ʌ/	u	a	<i>Russell</i>	<i>Расел</i>
			y	<i>Gulliver</i>	<i>Гуливер</i>
			o	<i>London</i>	<i>Лондон</i>
			ou	<i>Young</i>	<i>Јанџ</i>
/ɑ:/	/ɑr/ /ɑ:r/	a	a	<i>Bath</i> <i>Lancelot</i>	<i>Баџ</i> <i>Ланселот</i>
			ar	<i>Arnold</i> <i>Parker</i>	<i>Арнолд</i> <i>Паркер</i>
			er	<i>Derby</i> <i>Clerk</i>	<i>Дерби</i> <i>Кларк</i>
			al	<i>Palmer</i>	<i>Палмер</i>
/ɒ/	/ɑ:/	o	o	<i>Robert</i>	<i>Роберт</i>
			a	<i>Warrick</i>	<i>Ворик</i>
			ou	<i>Gloucester</i>	<i>Глосџтер</i>
			au	<i>Austin</i> <i>Austria</i>	<i>Осџин</i> <i>Авсџирија</i>
			aw	<i>Lawrence</i>	<i>Лоренс</i>

Х. Транскрипција и транслитерација на туѓите имиња

британска фонема	Англиски		Македонски	Примери	
	американска фонема	графема или графема	буква или букви	англиски	македонски
/ɔ:/	/ɔ:/ /ɔr/	or	ор	<i>Gordon</i>	Гордон
		ore	ор	<i>More</i>	Мор
		ar	ор	<i>Warner</i>	Ворнер
		our	ор	<i>Rourke</i>	Рорк
		a	о	<i>Walter</i>	Волиџер
		au	о	<i>Chaucer</i>	Чосер
		aw	о	<i>Shaw</i>	Шо
		augh	о	<i>Maughan</i>	Мом
		ou	о	<i>Poulett</i>	Полиџ
		ough	о	<i>Broughton</i>	Бројџон
/ʊ/	/ʊ/	o	у	<i>Wolsey</i>	Вулзи
		u	у	<i>Pulitzer</i>	Пулицер
		oo	у	<i>Wood</i>	Вуд
/u:/	/u:/	o	у	<i>Blomfield</i>	Блумфилд
		u	у	<i>Lucas</i>	Лукас
		oo	у	<i>Bloomsbury</i>	Блумзбери
		ou	у	<i>Dougal</i>	Дугал
		oe	у	<i>Bloemfontein</i>	Блумфонџејн
		ew	у ју	<i>Brewster</i> <i>Ewan</i>	Брусџер Јуан
		ui	у	<i>Cruise</i>	Круз
		eu	ју	<i>Eugene</i>	Јуџин
/ɜ:/	/ɜ:/ /ɜ:r/	er	ер	<i>Bernard</i>	Бернард
		err	ер	<i>Kerr</i>	Кер
		ear	ер р	<i>Stearn</i> <i>Searle</i>	Сџерн Срл
		our	ер	<i>Bourke</i>	Берк
		ir	ир	<i>Firth</i>	Фирџ
		yr	ир р	<i>Myrtle</i> <i>Byrn</i>	Мирџил Брн
		or	ор	<i>Wordsworth</i>	Вордсворџ
		ur	ур ер ар/р	<i>Ursula</i> <i>Churchill</i> <i>Turner</i>	Урсула Черчил Тарнер/ Трнер

Англиски		Македонски	Примери		
британска фонема	американска фонема	графема или графеме	буква или букви	англиски	македонски
/eɪ/	eɪ/	a	ej e	<i>Jake</i> <i>Shakespeare</i> <i>Wales</i>	Џејк Шекспир Велс
		ai	ej e	<i>Daisy</i> <i>Twain</i>	Дејзи Твен
		ay	ej	<i>Wayne</i>	Вејн
		ae	ej	<i>Mae</i>	Меј
		ei(gh)	ej	<i>Leighton</i>	Лејџон
		ea	ej	<i>Yeats</i>	Јејтс
		ey	ej	<i>Heywood</i>	Хејвуд
		é	e	<i>Le Carré</i>	Ле Каре
/aɪ/	/aɪ/	i	aj и	<i>Wilde</i> <i>Iceland</i>	Вајлд Исланд
		y	aj	<i>Tyson</i>	Тајсон
		igh	aj	<i>Brighton</i>	Брајџон
		eigh	aj	<i>Creighton</i>	Крејџон
		uy	aj	<i>Guy</i>	Гај
		ye	aj	<i>Rye</i>	Рај
		/ɔɪ/	/ɔɪ/	oi	oj
oy	oj			<i>Joyce</i>	Џојс
/aʊ/	/aʊ/	ou	ay	<i>Pound</i>	Паунд
		ow	ay	<i>Howard</i>	Хауард
/əʊ/	/oʊ/	o	o	<i>Fiona</i>	Фиона
		oe	oy o	<i>Roén</i> <i>Joe</i>	Роуен Џо
		oa	oy	<i>Oakley</i>	Оукли
		ow	oy	<i>Bowie</i>	Боуви
		ou	o	<i>Boulton</i>	Болџон
		eau	o	<i>Beaumont</i>	Бомонџи
		/ɪə/	/ir/	ear	ир
eer	ир			<i>Greer</i>	Грир
ere	ир			<i>Gere</i>	Гир
eir	ир			<i>Deirdre</i>	Дирдре
ier	ир			<i>Pierce</i>	Пирс
ea	иа			<i>Leah</i>	Лиа (Леа)
eo	ео			<i>Theodore</i>	Теодор
ia	ија			<i>Julia</i>	Џулија

Х. Транскрипција и транслитерација на тугите имиња

британска фонема	Англиски		Македонски	Примери	
	американска фонема	графема или графеме	буква или букви	англиски	македонски
/eə/	/ɛ	are	ер	<i>Clare (Claire)</i>	<i>Клер</i>
		air	ер	<i>Blair</i>	<i>Блер</i>
		aire	ер	<i>Astaire</i>	<i>Асѿер</i>
		ear	ер	<i>Bearsden</i>	<i>Берзден</i>
		a	е	<i>Mary</i>	<i>Мери</i>
/ʊə/	/ʊr/	oor	ур	<i>Moore</i>	<i>Мур</i>
		our	ур	<i>Bourbon</i>	<i>Бурбон</i>
		ur	ур јур	<i>Drury</i> <i>Uriel</i>	<i>Друри</i> <i>Јуриел</i>
		ure	ур јур	<i>McClure</i> <i>Buren</i>	<i>Мекклур</i> <i>Бјурен</i>

- Англиските самогласки може да се најдат во акцентиран и во неакцентиран слог во зборот, освен /ɜ:/ која се јавува исклучиво во акцентирана позиција на зборот и /ə/ која се јавува исклучиво во неакцентирана позиција на зборот и се карактеризира со честа употреба. Овие две самогласки се исти по квалитет, единствено се разликуваат по природната должина. Во македонскиот јазик акустички најсличен глас на овие два англиски гласа е „темната“ самогласка. При нивното пренесување на македонски треба да се додаде буква според пишаната форма на зборот. Во табела 1 се наведени најчестите графеме со кои се обележува /ɜ:/, а во табела 2 се наведени најчестите графеме со кои се обележува /ə/ како и можните решенија за транскрипција на македонски.

Во поново време во англискиот јазик се јавуваат уште две слаби самогласки, [i] и [u], без фонемски статус кои во македонскиот се пренесуваат со *и*, односно *у* (в. табела 2).

Табела 2. Самогласки во неакцентрирана позиција на зборот

Англиски		Македонски		Примери	
британска фонема	американска фонема	графема или графеми	буква или букви	англиски	македонски
/ə/ [ə]	/ə/ /ər/	e	e	<i>Derek</i>	Дерек
		ai	e	<i>Chamberlain</i>	Чемберлен
		ei	e	<i>Madeleine</i>	Маглен
		a	a	<i>Vanessa Goodman Wyatt</i>	Ванеса Гудман Вајат
		o	o	<i>Byron Washington Ferguson</i>	Бајрон Вашингтон Фергусон
		ough	o	<i>Scarborough</i>	Скарборо
		u	y e	<i>Marcus Bradbury</i>	Маркус Бредбери
		ou	y	<i>Aldous</i>	Олдус
		ir	ир	<i>Virginia</i>	Вирџинија
		er	ер	<i>Foster Faulkner</i>	Фостер Фокнер
		re	ер	<i>Dacre</i>	Дејкер
		ar	ар	<i>Edgar Richard</i>	Едгар Ричард
		or	ор	<i>Taylor</i>	Тејлор
		our	ор	<i>Barbour</i>	Барбор
		ur	ур	<i>Arthur</i>	Артур
/ɪ/ [i]	/ɪ/ [i]	i	и	<i>Quentin</i>	Квентин
		y	и	<i>Kelly</i>	Кели
		ay	и	<i>Murray</i>	Мари
		ey	и	<i>Berkley</i>	Беркли
		ie	и	<i>Bobbie</i>	Боби
		a	и	<i>Wallace</i>	Волис
		e	и е	<i>Swayze Alfred Dickens Oregon</i>	Свејзи Алфред Дикенс Ореџон
/ʊ/ [u]	/ʊ/ [u]	o	y	<i>Pembroke</i>	Пембрук
		ou	y	<i>Touraine</i>	Турејн

б) Согласки

- Според бројот на согласните фонеме, 26 во македонскиот наспроти 24 во англискиот (британската и американската варијанта имаат ист број согласки), постои привидна сличност меѓу двата јазика.
- Согласките /p/, /b/, /k/, /g/, /f/, /v/, /s/, /z/, /ʃ/, /ʒ/, /tʃ/, /dʒ/, /j/, /m/, /n/ се сметаат за исти или слични гласови според сите параметри на изговор и затоа се пренесуваат со соодветниот глас во македонскиот јазик, односно како: *ѝ, б, к, ѓ, ф, в, с, з, ш, ж, ч, џ, м, л*.
- Неколку гласови во англискиот јазик се разликуваат според местото на образување, а се исти според начинот на образување. Тоа се: /t/, /d/, /n/ и /h/ кои во македонскиот се транскрибираат како *ѝ, г, н, х*.
- Согласките /θ/, /ð/, /w/ и /ŋ/ се разликуваат според сите параметри на изговор и се пренесуваат со звуково најсличниот македонски глас, односно како: *ѝ, г, в и н (или нѓ)*.
- Во англискиот јазик изговорот на /r/ варира и според местото на образување и според начинот на образување и се карактеризира со многу контекстуални варијанти. Овој глас често се јавува како придружен елемент на некои монофтонзи и дифтонзи (в. табела 1 и табела 2). Од практични причини, американскиот изговор е поподатлив за транскрипција бидејќи графемата <r> секогаш звуково се реализира. Во согласност со принципот за полесен изговор во македонскиот јазик, оваа согласка се пренесува и се изговара како македонската согласка *р*.
- Согласните низи [ts] и [dz] се пренесуваат со графемите *џ* и *с*, на пример *Кацман* од *Katzman*.
- Во англискиот јазик, звучните согласки на крајот на зборот не преминуваат во својот безвучен парник како во македонскиот јазик. При транскрипција од англиски на македонски, англиските имиња кои завршуваат на звучна согласка не треба да се обезвучуваат во пишана форма, односно треба да се задржи соодветната македонска звучна согласка. Исклучок од ова правило се имињата и топонимите кои се веќе одомаќени и во широка употреба.
- Во табела 3 се претставени англиските согласки, графемите со кои се означуваат и македонските согласки кои најприближно соодветствуваат на нивниот изговор. Тие се поткрепени со примери каде гласот се јавува во почетна, средишна и крајна позиција на зборот.

Табела 3. Согласки

Англиски		Македонски	Примери	
британска и американска фонема	графема или графеми	буква или букви	англиски	македонски
/p/	p	п	<i>Paul</i> <i>Upton</i> <i>Pip</i>	<i>Пол</i> <i>Ајџон</i> <i>Пиџ</i>
	pp	п	<i>Applegate</i>	<i>Ајлџејџ</i>
/b/	b	б	<i>Bill</i> <i>Rob</i>	<i>Бил</i> <i>Роб</i>
	bb	б	<i>Robbins</i> <i>Gibb</i>	<i>Робинз</i> <i>Гиб</i>
/t/	t	т	<i>Tim</i> <i>Stanford</i>	<i>Тим</i> <i>Стјанфорд</i>
	tt	т	<i>Kitty</i> <i>Pitt</i>	<i>Кити</i> <i>Пит</i>
	th	т	<i>Thames</i> <i>Thomas</i> <i>Theresa</i>	<i>Темза</i> <i>Томас</i> <i>Тереза</i>
/d/	d	д	<i>David</i> <i>Edward</i>	<i>Дејвид</i> <i>Едвард</i>
	dd	д	<i>Teddy</i> <i>Todd</i>	<i>Теџи</i> <i>Тод</i>
/k/	c	к	<i>Carrol</i>	<i>Керол</i>
	cc	к	<i>Rebecca</i>	<i>Ребека</i>
	ch	к	<i>Chris</i>	<i>Крис</i>
	ck	к	<i>Patrick</i>	<i>Пајтрик</i>
	k	к	<i>Kevin</i>	<i>Кевин</i>
	q (пред u)	к	<i>Quentin</i>	<i>Квентин</i>
	x	кс	<i>Alex</i>	<i>Алекс</i>
/g/	g	г	<i>Gimson</i>	<i>Гимсон</i>
	gg	г	<i>Peggy</i>	<i>Пеџи</i>
	gu	г	<i>Guinness</i>	<i>Гинис</i>
/f/	f	ф	<i>Felicity</i> <i>Florida</i>	<i>Фелисити</i> <i>Флорида</i>
	ff	ф	<i>Griffith</i> <i>Cardiff</i>	<i>Грифит</i> <i>Кардиф</i>
	ph	ф	<i>Phoebe</i> <i>Phillip</i> <i>Joseph</i>	<i>Фиби</i> <i>Филип</i> <i>Џозеф</i>
	gh	ф	<i>Laughlin</i> <i>Gough</i>	<i>Лафлин</i> <i>Гоф</i>

Х. Транскрипција и транслитерација на туѓите имиња

Англиски		Македонски	Примери	
британска и американска фонема	графема или графеме	буква или букви	англиски	македонски
/v/	v	В	<i>Vanessa</i>	Ванеса
	ph	В	<i>Stephen</i>	Стивен
/θ/	th	Т	<i>Theodore</i> <i>Dorothy</i> <i>Smith</i>	Теодор Дороти Смит
	th	Д	<i>Rutherford</i>	Раџерфорд
/s/	s	С	<i>Simpson</i> <i>Watson</i>	Симсон Вотсон
	ss	С	<i>Clarissa</i> <i>Ross</i>	Клариса Рос
	c	С	<i>Lucy</i>	Луси
	sc	С	<i>Priscila</i>	Присила
	x	КС	<i>Max</i>	Макс
/z/	z	З	<i>Zoe</i> <i>Hazel</i>	Зои Хејзел
	zz	З	<i>Lizzy</i>	Лизи
	s	З	<i>Susan</i> <i>Matthews</i>	Сузан Мејџуз
	ss	З	<i>Bessborough</i>	Безборо
/ʃ/	sh	Ш	<i>Shelly</i>	Шели
	ch	Ш	<i>Charlotte</i>	Шарлот
	sch	Ш	<i>Schild</i>	Шилд
	ci	Ш	<i>Patricia</i>	Патриша
/ʒ/	g	Ж	<i>Roget</i>	Роџе
/h/	h	Х	<i>Henry</i>	Хенри
	ch	Х	<i>Loch</i>	Лох
	gh	Х	<i>Callaghan</i>	Калахан
/tʃ/	ch	Ч	<i>Charles</i> <i>Manchester</i> <i>Greenwich</i>	Чарлс Манчестер Гринич
	tch	Ч	<i>Fletcher</i> <i>Thatcher</i>	Флечер Тачер
/dʒ/	j	Џ	<i>Jim</i> <i>John</i>	Џим Џон
	dge	Џ	<i>Ridgeway</i> <i>Coleridge</i>	Ридвеј Колриџ
	g	Џ	<i>Gerald</i> <i>Roger</i>	Џералд Роџер

Англиски		Македонски	Примери	
британска и американска фонема	графема или графеми	буква или букви	англиски	македонски
	ge	џ	<i>George</i>	Џорџ
	ch	џ	<i>Norwich</i>	Норич
/m/	m	м	<i>Maggie</i> <i>Salem</i>	Маџи Салем
	mm	м	<i>Cummings</i>	Каминџз
/n/	n	н	<i>Norah</i> <i>Randolph</i> <i>Norton</i>	Нора Ранголф Норџон
	nn	н	<i>Jenny</i> <i>Minnesota</i>	Џени Минесота
	kn	н	<i>Knightsbridge</i>	Најџсбриџ
	gn	н	<i>Teignbridge</i>	Тинбриџ
/ŋ/	n	н	<i>Pinkerton</i>	Пинкерџон
	ng	нџ	<i>Kingston</i> <i>Kipling</i>	Кинџсџон Киџлинг
	ng(h)	нџ	<i>Birmingham</i> <i>Buckingham</i>	Бирминџам Бакинџам
	nc	нк	<i>Duncan</i> <i>Lancaster</i> <i>Lincoln</i>	Данкан Ланкасџер Линколн
/l/	l	л	<i>Linda</i> <i>Dylan</i>	Линда Дилан
	ll	л	<i>Lloyd</i> <i>Piccadilly</i> <i>Bill</i>	Лојџ Пикадилли Бил
/r/	r	р	<i>Richard</i> <i>Tracy</i>	Ричарџ Трејси
	rr	р	<i>Carrol</i> <i>Kerr</i>	Карол Кер
	wr	р	<i>Wren</i>	Рен
	rh	р	<i>Rhode Island</i>	Род Ајленџ
/w/	w	в	<i>Westminster</i> <i>Gwen</i>	Вестминсџер Гвен
	wh	в	<i>Whitman</i>	Вџиман
	u (по q)	в	<i>Quebec</i>	Квебек
/j/	y	џ	<i>Yeats</i> <i>Sawyer</i>	Јејтс Сојер

в) Општи забелешки и отстапки од наведените принципи

- Англиските имиња кои се одомаќени во македонскиот јазик и се длабоко вкоренети во писмената книжевна и историска традиција не треба да се менуваат и покрај тоа што не се транскрибирани според изворниот изговор, туку според изворната пишана форма или навлегле во јазикот со посредство на германскиот или на францускиот јазик, како на пример *Лондон*, *Глазгов*, *Вашингтон*, *Шекспир*. Во оваа група спаѓаат имиња што се пренесени во македонскиот јазик со додавање на наставка за женски род, како на пример името на кралицата Елизабета (од *Queen Elisabeth*). Кога се однесува на други личности, името треба да се транскрибира според најблиската изговорна форма, односно како *Елизабети*. Во оваа група спаѓаат и имињата кои разликуваат две изговорни форми на македонски, при што варијантноста треба да се дозволи. На пример, во литературата се среќава *Марк Твен* и *Марк Твејн* од *Twain* (се претпочита *Твен*) или *Џејмс Џојс* и *Џемс Џојс* од *James* (се претпочита *Џејмс*).
- Имињата што имаат повеќе пишани варијанти се транскрибираат според изговорот на името на конкретната личност. На пример, *Steven* и *Stephen* треба да се транскрибираат како *Стивен*, додека *Stephan* и *Stefan* треба да се транскрибираат како *Стефан*.